

Turvataan maaseudun ruokakaupan palvelut

Maaseudun päivittäistavarakaupan palvelut tulee turvata niin normaali- kuin poikkeusoloissa. Päivittäistavarakauppaa tarvitaan elinvoiman säilyttämiseksi maaseudulla

- Päivittäistavarakauppa jää huolimatta sen yhteiskunnallisesta painoarvosta – ja varsinkin huolimatta huoltovarmuuden merkityksen lisääntymisestä – lähes kaikkien elinkeinoja uudistavien julkisten tukitoimien ulottumattomiin (esim. maaseuturahasto). Myymälöiden määrän nopea väheneminen maaseudulla korostaa kehittämistoimien kiireellisyyttä.
- Toiminnan säilyttämiseen tarvittavan tulovirran varmistaminen maaseudun päivittäistavaraupoille edellyttää kyläkaupan toimintatuen muuttamista pysyväksi (asetus päivittäistavarauppapalveluiden tukemisesta monipalvelupisteinä).
- Välttämättömät, osin lainsäädännön edellyttämät kiinteistöihin sekä niiden kylmälaite- ja energiatekniikkaan sekä sähkölatauspisteisiin tehtävät investoinnit, toiminnan kehittäminen, uusien kauppiaiden alalle saaminen ja kauppojen omistajanvaihdokset edellyttävät lisäksi maaseudun kaupan investointitukea.
- Maaseudun ruokakauppojen kannattavuutta voidaan parantaa myös sääntelyn uudistamisen avulla sallimalla esimerkiksi mietojen viinien ja itsehoitolääkkeiden myynti, mikä tukee niiden roolia monipalvelupisteinä markkinaehtoisesti.
- Maaseudun elinvoimapolitiikassa ja paikallisessa päätöksenteossa tulee huomioida tarve säilyttää päivittäistavarakaupan palvelut paikallisille asukkaille, vapaa-ajan asukkaille ja etätöyön tekijöille.
- Elintarvike- ja päivittäistavara-huollon huoltovarmuuden turvaaminen edellyttää koko maan kattavaa päivittäistavarakaupan myymäläverkostoa. Itäisen Suomen ja Pohjoisen Suomen ohjelmien toteutuksessa tulisi varmistaa alueiden asuttavuuden kannalta välttämättömien päivittäistavarakaupan palveluiden säilyminen.

Ratkaisuehdotuksemme

Laaditaan markkinaehtoinen ohjelma maaseudun päivittäistavarakaupan palveluiden säilyttämiseksi. Näin varmistetaan ja luodaan edellytyksiä maaseudun asukkaiden ja yritysten tarvitsemien peruspalveluiden pysymiselle lähellä alueen asukkaita sekä kehitetään päivittäistavarakaupan roolia maaseudun monipalvelukeskuksena harvaan asutuilla alueilla.

Samalla tuetaan päivittäistavara-huollon toimintaedellytyksiä harvaan asutuilla alueilla vakavissa häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa.

Säilytetään kyläkauppatuki nykyisellä noin miljoonan euron tasolla vuodessa.

Otetaan käyttöön uusi maaseudun pienille päivittäistavaraupoille suunnattu investointituki, jota voidaan käyttää muun muassa EU:sta tulevien vaatimusten mukaiseen myymälöiden kylmä- ja energiatekniikan sekä kiinteistöjen uudistamiseen.

Varataan tukitoimiin yhteensä 6–10 miljoonaa euroa vuodessa.

